

زنان تنها

جامعه پدیا حرکت جامعه ایران به سمت سالمندی، یکی از دغدغه‌های اجتماعی امروز است اما این دغدغه زمانی نگران کننده‌تر می‌شود که آمارهای می‌گویند: تعداد زنان سالمند تنها بیشتر از مردان است. به گفته رئیس سازمان بهزیستی کشور، تاکنون ۵۲هزار زن سالمند تنها در ۱۸ استان کشور، شناسایی شده‌اند. به گفته او، طبق مطالعات صورت گرفته، متأسفانه ۷۱ درصد زنان سالمند کشور از درآمد کافی برخوردار نیستند و برخی اصلا درآمدی ندارند و بیش از ۵۵ درصد آنان دچار پدیده بی‌سوادی هستند؛ ۶۰ درصد سالمندان با بیماری‌های مزمن و مشکلات روانی دست‌وپنجه نرم می‌کنند و مهم‌ترین چالش آنها، تنهایی است؛ تنهایی نخستین مشکل سالمندان در کشور است که از زبان خودشان بیان شده است. البته جواد حسینی یک خبر هم برای زنان سرپرست خانوار در سراسر کشور دارد و می‌گوید: بیمه رایگان تمامی زنان روستایی و شهری در شهرهای زیر ۲۰هزار نفر از جمله برنامه‌های حمایتی بهزیستی برای این قشر است.

خبرخوان

معاون وزیر آموزش و پرورش از تعطیلی **۲۲مدرسه غیرانتفاعی** متخلف خبر داده و گفته نظارت شدید بر مدارس غیرانتفاعی به‌صورت سیستماتیک از مدرسه تا سطح وزارتخانه انجام می‌شود.

مدیر کل آموزش و پرورش شهرستان‌های تهران از ثبت‌نام **۵۳هزار دانش‌آموز اتباع** با شیوه‌نامه جدید وزارت کشور خبر داده و گفته انتظار می‌رود آمار ثبت‌نام این دانش‌آموزان بیشتر شود. به گفته او، استان تهران سال گذشته بیشترین دانش‌آموز اتباع را در سطح کشور با ۱۴۹هزار دانش‌آموز داشته است.

عضو هیأت رئیسه کمیسیون تخصصی طلا و جواهر اتاق اصناف ایران، گفته اگر طلای آب‌شده می‌خرد، **دریافت فاکتور رسمی که حاوی نام فروشنده، آدرس و واحد صنفی و مشخصات دقیق خریداری‌شده** است فراموشان نشود تا در صورت بروز هر گونه مشکل در آینده، بتوانید از طریق آن به مراجع مربوطه مراجعه کنید.

هشتگ روز

یک تشکر دلچسب از پدر

ویدئوی ویرال شده خیلی ساده است؛ دانشجوی دختر جوان فارغ‌التحصیل، جلوی سِر در دانشگاه تهران چهارزانو نشسته و دوربین موبایل را روبه‌روی خود گذاشته و با پدرش صحبت می‌کند. می‌گوید: «بابا! این لباسی می‌بینی تنمه؛ دیدی دکتر شدم؛ همیشه به‌خاطر تلاش‌های تو بود. به‌خاطر کنی بود که تو ۱۵ سال توهمه مهمونی‌ها پوشیدی و خرج من کردی، رفتی بعد سر کار مسافر کشی تا من دکتر بشم. دندونت موقع غذا خوردن درد می‌کرد اما پول می‌دادی من برم دندون بز نشگی! بابا ازت ممنونم. تو می‌گفتی درس بخون که شبیه من نشی، اما من ارزو دارم شبیه تو بشم.»

این ویدئو که تا امروز تقریباً یک هفته از انتشار آن می‌گذرد، بیش از ۲۰ میلیون بار دیده شده و هزاران نظر مثبت گرفته است و هنوز هم عده‌ای در حال باز نشر آن هستند، یک علت سساده دارد: «قدردانی به زبان ساده از پدری که ۱۰۰ درصد خود را برای فرزندش گذاشته است.»

واقعیت این است که در روزگاری به سر می‌بریم که نوجوانان و جوانان، زیادی از خانواده طلبکارند و ریشه اکثر ناکامی‌ها و کمبودهای خود را پدر و مادر می‌دانند و معتقدند که والدین باید تمام خواسته‌های آنها را بی‌کم و کاست فراهم کنند. در فرهنگ عامه به این نسل می‌گویند نسل طلبکار و شاکی که استناد می‌کنند به حرف ترابست‌هایشان و دالم پدر و مادر را سرزنش می‌کنند که ریشه همه مشکلات ما خود شما هستید. بعد از دل این نسل دختری می‌آید بیرون و رو به دوربین، یک یک فک‌دکاری‌های ریز و درشت پدرش را می‌شمارد و می‌گوید من دوست دارم شبیه تو باشم. قشنگ می‌توان چهره آن پدر را موقع دیدن ویدئو تصور کرد وقتی این حجم از قدردانی را می‌بیند و می‌شنود و خستگی چندین و چند ساله از تنش بیرون می‌رود.

این ویدئو تلنگری بود به همه ما که یاد بگیریم که بابت هر چیز ریز و درشتی از والدینمان تشکر کنیم. آنها قرار نیست برای ما معجزه کنند، همین که هم و غم خود را برای ما گذاشته‌اند کافی است و باید آن را قدر بدانیم.

کپی ممنوع

اصل و شرح

«مردم باید بدانند کهه دریافت هر گونه کپی مدارک در دستگاه‌های اجرایی غیر قانونی است و آنها می‌توانند مراتب را از طریق دستگاه‌های

زندگی قسطی

گرفتار شدن در چرخه خرید بی‌رویه و پرداخت قسطی، تبعات جبران‌ناپذیری دارد

محمد سربابی | روزنامه‌نگار |

جامعه امروز تبلیغات خرید قسطی آنقدر همه جا را پر کرده که الان دیگر بحث بر سر قسطی خرید نیست؛ موضوع این است که کجا پیش پرداخت نمی‌خواهد، کجا چک لازم ندارد و کجا نیازی به ضامن نیست؟ مسلمان مشکلات اقتصادی باعث شده است که خرید نقدی بسیاری از کالاها ممکن نباشد و شهروندان چاره‌ای جز حواله کردن هزینه‌های خود به آینده پیدا نکنند اما خیلی از اجناسی که قسطی فروخته می‌شوند -از دمپایی پلاستیکی کراکس تا هواپز - چندان هم ضروری نیستند؛ چرا قسط تمام زندگی ما را تصرف کرده است؟

غذا و دندان

قاعده این است که کالا‌های سرپایه‌ای مانند خانه و خودرو یا حداقل کالا‌هایی که با‌دوام یا ضروری باشند، مانند لوازم خانگی قسطی خریداری شوند. حالا خرید قسطی از کالا‌های سرمایه‌ای کلان، به اجناس خرد و کوچک رسیده است. زمستان سال ۱۴۰۳ هم آگهی‌های فروش گوشت قرمز با چک کارمندی منتشر شده بود اما با جهش قیمت گوشت در تیر ماه ۱۴۰۴ فروش قسطی آن بیشتر شد. در طول ۶ماه، قیمت گوشت ۲برابر و تبدیل به کالای لوکس شد؛ در نتیجه بعضی قصابی‌های بزرگ و فروشندگان مواد پروتئینی شروع به فروش قسطی گوشت کردند. معلوم نیست بین پختن و خوردن این گوشت تا تسویه آخرین قسط چقدر فاصله خواهد افتاد.

در حوزه پزشکی، قبلاً بعضی از درمان‌های طولانی دندانپزشکی که نیازمند چندین بار مراجعه پشت‌سرم و جراحی‌های طولانی بود، قسطی انجام می‌شد. اما حالا دندانپزشکان حاضر هستند درمان‌های کوتاه یا حتی نصب یک ایمپلنت را هم

قسطی انجام دهند. مواد و وسایل گران شده است و بیماران از عهده پرداخت ۳۰-۵ میلیون تومان برای یک دندان بر نمی‌آیند؛ در نتیجه هزینه را در طول ۶ماه تا یک سال پرداخت می‌کنند و امیدوارند که ضمانت ایمپلنت معتبر باشد.

همین یک‌ماه گذشته، نوع دیگری از خرید قسطی اوج گرفت. خرید قسطی لوازم‌التحریر برای دانش‌آموزانی که اول مهر سر کلاس درس رفته‌اند. تبلیغات فروش اقساطی دفتر و مداد با انتقادهای زیادی روبه‌رو شد؛ زیرا نشان می‌داد که بعضی از شهروندان به حدی گرفتار کمبود نقدینگی شده‌اند که از خرید نقدی کوچک‌ترین و لازم‌ترین کالاها هم ناتوان هستند.

آیفون قسطی

در کنار ضروریات زندگی و مشکلات مالی طبقه متوسط، خیلی از اجناس غیر ضروری هم بازار قسطی پر رونقی پیدا کرده‌اند که گوشی آیفون یکی از این نمونه‌هاست و کلاهبرداری‌های بزرگی هم در این حوزه اتفاق افتاده است. مهرداد ناظری، جامعه‌شناس در این‌باره به همشهری می‌گوید: «مدتی قبل برای یک تحقیق به منطقه محرومی در کشور سفر کردم که شغل ساکنان آن کشاورزی بود. متوجه شدم که همگی گوشی آیفون رده بالا دارند؛ در حالی که چندان هم از امکانات آن استفاده نمی‌کنند.» او شرح می‌دهد: «در جامعه مصرفی ۴۰ع کش داریم؛ اولی معطوف به همسانی است. یعنی می‌خواهیم در اثر همسان شدن با دیگران در شبکه اجتماعی آنها قرار بگیریم و امنیت روانی و اجتماعی به‌دست بیآوریم. دومی تعلق ساختن در فضای بی‌تعلقی است تا احساس خوبی از مالکیت چیزی داشته باشیم؛ زیرا مالکیت ما را خوشحال می‌کند. مورد دیگر صعود توهمی به طبقات بالاتر است؛ زیرا با خرید یک کالای لوکس

نظارتی پیگیری کنند.» هاشم کارگر، رئیس سازمان ثبت‌احوال کشور با اعلام این مطلب گفت به‌استناد بخشنامه سازمان اداری و استخدامی کشور دستگاه‌های اجرایی موظف به حذف کپی و استفاده از سامانه‌های احراز هویت الکترونیک سازمان ثبت‌احوال کشور هستند. به گفته‌او،

تصور می‌کنیم که به طبقات بالای جامعه رسیده و صاحب منزلت شده‌ایم. چهارمین مورد هم اختلاف تبعیض گونه‌است؛ یعنی ناتوانی در مالکیت کالاها تبدیل به نوعی اختلال می‌شود و ممکن است به‌صورت خشونت بروز پیدا کند.»

ناظری درباره برنامه‌های فروش قسطی می‌گوید: «بلتفرم‌ها در تبلیغات خود کاملاً هوشمند و آگاه هستند. آنها می‌گویند این کالا را بخر تا به خانواده و باشگاه ما بپیوندی و منظور این است که با خرید این کالا، وارد گروهی خواهی شد که آرزوی عضویت در آن را داشتی. آنها دانما می‌گویند برای بالا رفتن منزلت و طبقه اجتماعی نیاز نیست پیش‌پرداخت بدهی، با ضامن داشته باشی؛ فقط باید شروع به خرید از بین برندهای مانی و بعداً اقساط آن را بدهی.» اما انتهای ولع خرید چه خواهد شد؟ این جامعه‌شناس می‌گوید: «گرفتار شدن در چرخه بی‌رویه خرید و پرداخت قسط، ابتدا به فشار مالی و بعد ورشکستگی اقتصادی خانواده‌ها منجر می‌شود که انتهای آن فروپاشی ساختار خانواده خواهد بود.»

سودجویی دلال‌ها

مشکلات اقتصادی باعث شده است که شهروندان برای تأمین کالا‌های مورد نیاز خود راهی جز خرید قسطی نداشته باشند اما موقعیت‌های بحرانی اقتصادی به نفع دلال‌هایی است که به‌دنبال کسب سود باشند. وقتی یک فروشگاه بزرگ در تمام شبکه‌های تلویزیونی و همه ساعت‌های روز تبلیغات فروش بدون چک، بدون ضامن و بدون پیش‌پرداخت را پخش می‌کند، قطعاً از این کار سود کافی می‌برد. زنجیره فروش به بانک‌هایی متصل است که خریدار را برای مدت طولانی مقروض می‌کنند و جمعیت بزرگی از اهالی شهر باید هر ماه قسط‌های خود را به این شبکه پرداخت کنند.

اعلام کرد که دیگر سربازی خریدنی نیست. محسن زنگنه، عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس با بیان این جملات، آب یاقی را بر دست پسران آماده‌به‌خدمت ریخت و گفت: «بر اساس

حداقل یک‌بار در سال این خبر دلخوش‌کننده و سؤالی که «ا یا سربازی خریدنی شد؟» ذهن بسیاری از خدمت‌رفته‌هارا به خود مشغول می‌کند، اما این بار یک نماینده مجلس با سند و بند قانونی

پرونده خرید سربازی بسته‌شد

«مدرسه بی‌بی جان کجاست؟

مدرسه‌ای که استاد شفیع کدکنی ساخته در شهر قروه مرکز شهرستان قروه در استان کردستان است. این شهر در دشت وسیعی در ۹۳ کیلومتری شرق سنندج و شمال غربی همدان قرار دارد و از آغاز در طول جاده سنندج به طرف همدان توسعه یافته‌است. مردم آن کرد و ترک هستند و جغرافیایی کوهستانی دارد. طبق اعلام مجمع خیرین: استاد شفیعی کدکنی خودش اصرار داشت در این منطقه مدرسه بسازد. این نخستین باری نیست که چهارها و شخصیت‌های ادبی، ورزشی، دانشگاهی و همچنین بازرگانان و تاجران در ایران دست به مدرسه‌سازی می‌زنند. شخصیت‌های زیادی هستند که از بدو ایجاد آموزش و پرورش نوین در ایران تا امروز برای ریشه‌کن کردن بی‌سوادی و توسعه علم و دانش، همه با بخشی از سرمایه خود را صرف مدرسه‌سازی کرده‌اند. در سال‌های اخیر این پوش خودجوش پررنگ‌تر شده و چهره‌های نامی بسیاری مدرسه ساخته‌اند. استاد محمدعلی موحّد، علی دایی و علیرضا حیدری جزو کسانی هستند که با خودشان به تنهایی مدرسه ساخته‌اند یا با مشارکت نیکوکاران دست به این کار زده‌اند.

«مدرسه و کتابخانه استاد محمدعلی موحّد

محمدعلی موحّد، اندیشمند و نویسنده ۱۰۲ ساله ایرانی است که بسیاری او را با کتاب «خواب آشفته نفت» می‌شناسند. او از کسانی است که توجه ویژه‌ای به نظام آموزشی کشور به‌خصوص مدرسه دارد و بارها و بارها درباره معضلات مدرسه‌داری در ایران صحبت کرده است. او که بانی ساخت یک مدرسه در تبریز شده است، درباره فضای آموزش عمومی می‌گوید: «خبران مدرسه‌ساز ثابت کردند هر وقت دولت مخلصانه دست استعدادهای بسوی مردم دراز کرد، با پاسخ هم‌دلانه و گرمی مواجه شده است. پس از افتتاح مدرسه، مسئله ما کتاب و کتابخوانی است؛ در یافتیم که محیط مدرسه کتاب را پدیده غریب و بیگانه و بلکه مزاحم و زائد تلقی می‌کند.» استاد محمدعلی موحّد توضیح می‌دهد: «اساساً جو حاکم بر دانش‌آموز احساس بیگانگی با کتاب را به‌وجود آورده بود، لاجرم به فکر تأسیس کتابخانه در جوار مدرسه اقدام‌تیم تا کتاب را به‌داخل خانواده‌ها ببریم.» به‌همت استاد موحّد، مؤسسه غیر تجاری و فرهنگی هنری «صفای امید» با هدف ارتقای سطح آموزش و هنر نوجوانان، شناسایی و تشویق دانش‌آموزان مستعد و کوشش برای شکوفای کردن استعدادها در شهرک یاغچیان تبریز آغاز به کار کرده است.

«علی دایی و مدرسه‌سازی در اردبیل

علی دایی، فوتبالیست مشهور ایرانی جزو کسانی است که چند مدرسه در استان اردبیل ساخته است. معروف‌ترین مدرسه‌ای که او ساخته «بوالفضل دایی» نام دارد که به یاد پدرش ساخت و تحویل آموزش و پرورش داد. این مدرسه در شهرک گلستان نزدیک نقطه صفر مرزی است. رئیس مجمع خیرین مدرسه‌ساز استان اردبیل در مراسم بهره‌برداری از این طرح گفت: «علی دایی جز کسب مقام در میادین ورزشی با حضور در میدان‌امور خیریه و تأقیل احداث یک باب مدرسه ۱۲ کلاسه دین خود را به شهر اردبیل ادا کرد.» جواد قرآن‌نویس توضیح داده: «دایی برای احداث این مدرسه که در هزار و ۲۵۷ مترمربع زیربنای احداث شده، ۲ میلیارد و ۶۰۰معمیلیون ریال در سال ۱۳۸۵ هدا و نام خود را در فهرست بلندخیران مدرسه‌ساز جاودانه کرد.» علی دایی بعد از آن مدرسه دیگری در اردبیل ساخت که با حضور همسرش آن را افتتاح کرد اما مدارس دیگری را که ساخته است هیچ‌گاه رسانه‌ای نکرد و اعضای مجمع خیرین مدرسه‌ساز می‌گویند که فوتبالیست مطرح دوست ندارد کار او در حوزه مدرسه‌سازی رسانه‌ای شود.

«علیرضا حیدری و ساخت پژوهش سرا

قهرمان کشتی ایران، جزو کسانی است که سال‌ها پیش عضو مجمع خیرین مدرسه‌ساز می‌شود و یک پژوهش سرا در شهرستان بادرود از توابع نطنز در استان اصفهان می‌سازد. این کشتی گیر مطرح ایرانی، پژوهش‌سرای شامل کارگاه، آزمایشگاه، سایت رایانه، اتاق نجوم، کتابخانه و سالن چندمنظوره در بادرود می‌سازد. پژوهش سرا مؤسسه‌ای است در کنار مدرسه که دانش‌آموزان در زمان تعطیلی مدرسه و اوقات فراغت به آنجا می‌روند و فعالیت‌های علمی و پژوهشی خود را دنبال می‌کنند. این مؤسسات پشتیبان مسابقات علمی و المپیادهای دانش‌آموزی است.

ذوق متوسط‌ها

خرید قسطی کالا‌های مصرفی، برای طبقه متوسط حقوق‌بگیر طراحی شده است. بخش فقیر جامعه که درآمد مشخصی ندارند، حتی وارد این روند هم نخواهند شد؛ زیرا از کمترین بنیه مالی برای شروع بر خوردار نیستند. اگرچه گفته می‌شود که برخی از وام‌دهندگان خسرد، کارت یارانه را به‌عنوان ضمانت می‌پذیرند اما این مبالغ کوچک در میان نیازهای طبقه مستمند جایی ندارد. هدف اصلی فروش اقساطی، کسانی هستند که درآمد ماهانه داشته باشند و به اعتبار آن خرید کنند؛ هرچند که این درآمد اندک باشد و هر ماه کم‌ارزش‌تر شود.

نکته

برای تعدیل

سیاست‌های تنظیم بازار می‌توانند با روش‌هایی مانند کالاپرگ تا حدی نیازهای اولیه شهروندان را برآورده کنند و نیاز به خرید قسطی کالا‌های ضروری را از بین ببرند. حمید حاج اسماعیلی، کارشناس مسائل اقتصادی در این‌باره به همشهری می‌گوید: «کالاپرگ زمانی موفق خواهد بود که دولت کالا‌های مورد نیاز را پیش از بیش‌کننده داخلی خریداری یا با دلار حمایتی آنها را وارد و انبار و بعد با قیمت کمتر از بازار در میان گروه‌های هدف توزیع کند تا از این راه قیمت‌ها تعدیل شوند.»

